

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen van gerechtelijk recht en handelsrecht

Afdeling I.

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek

Art. 20. In artikel 962 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 15 mei 2007, worden tussen het eerste en het tweede lid, twee leden ingevoegd, luidende
« De rechter kan daarbij de deskundigen aanwijzen waarover partijen het eens zijn. Hij kan van de keuze van de partijen slechts afwijken bij een met redenen omklede beslissing. Behoudens overeenstemming tussen de partijen, geven de deskundigen alleen advies over de in het vonnis bepaalde opdracht. ».

Art. 21. Het artikel 963 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 15 mei 2007, wordt hersteld als volgt :

« Art 963. § 1. Met uitzondering van de beslissingen genomen onder de toepassing van de artikels 971, 979, 987, alinea 1, en 991, zullen de beslissingen, die het verloop van de procedure van het deskundig onderzoek regelen, niet ontvankelijk zijn voor verzet en/of beroep.

« Art 963 § 2. De beslissingen die ontvankelijk blijven tot een gewoon verhaal ingevolge § 1^e zijn voorlopig uitvoerbaar, niettegenstaande verzet of appel.

Door afwijking aan art. 1068 alinea 1 zal het beroep, ingediend tegenover de beslissingen, de beroepsrechter niet in beslag nemen.

Art. 22. In artikel 971 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het vierde lid wordt opgeheven;

2° het vijfde lid wordt vervangen als volgt :

« In het geval van het tweede lid en het derde lid, in fine, wijst de rechter ambtshalve de nieuwe deskundige aan, tenzij de partijen op het ogenblik van het vonnis overeengekomen zijn over de keuze van een deskundige. De rechter kan evenwel van de keuze van de partijen afwijken bij een met redenen omklede beslissing. ».

Art. 23. In artikel 972, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 1 :

a) in het eerste lid wordt in de bepaling onder het derde streepje het woord « nauwkeurig » vervangen door het woord « nauwkeurige »;

b) in het eerste lid wordt de bepaling onder het vierde streepje opgeheven;

c) het tweede lid wordt aangevuld met de woorden « , tenzij alle partijen die verschenen zijn om een opschorting van de kennisgeving hebben verzocht, voor de beslissing waarbij het deskundigenonderzoek wordt bevolen, is genomen. In het geval van een opschorting kan elke partij op elk ogenblik om een kennisgeving van de beslissing verzoeken »;

d) het derde en het vierde lid worden vervangen als volgt :

« Na de kennisgeving beschikt de deskundige over acht dagen om desgewenst de opdracht met behoorlijk omklede redenen te weigeren. De deskundige geeft hiervan kennis bij een ter post aangetekende brief aan de partijen die verstek laten gaan en bij gewone brief, per fax of elektronische post aan de verschenen partijen en hun raadslieden evenals aan de rechter. In dat geval maken de partijen binnen de acht dagen bij gewone brief hun eventuele opmerkingen over aan de rechter die daarna een nieuwe deskundige aanwijst. Van deze beslissing wordt kennis gegeven overeenkomstig artikel 973, § 2, vijfde lid.

Indien er geen installatievergadering werd bepaald, beschikt de deskundige na de kennisgeving overeenkomstig het tweede lid of, in voorkomend geval, na kennisgeving van de consignatie van het voorschot overeenkomstig artikel 987, over vijftien dagen teneinde de plaats, de dag en het uur van de aanvang van zijn werkzaamheden mee te delen. De deskundige geeft hiervan kennis bij een ter post aangetekende brief aan de partijen en bij gewone brief aan de rechter en de raadslieden. ».

2° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt :

« § 2. In de beslissing waarbij het deskundigenonderzoek wordt bevolen, bepaalt de rechter een installatievergadering als hij het noodzakelijk acht of indien alle verschijnende partijen het hebben gevraagd.

De rechter bepaalt de plaats, de dag en het uur van de installatievergadering na samenspraak met de deskundige, en rekening houdend met artikel 972bis, § 1, tweede lid.

De installatievergadering vindt plaats in de raadkamer, of in enige andere plaats die de rechter naar gelang van de aard van het geschil aanwijst.

De aanwezigheid van de deskundige op de installatievergadering is vereist, tenzij de rechter dit niet nodig acht en een telefonisch contact of een contact via enig ander telecommunicatiemiddel volstaat.

In het geval van een niet toegestane afwezigheid in de zin van het vierde lid, oordeelt de rechter onmiddellijk over zijn vervanging overeenkomstig artikel 979. Bij een vervanging wordt onverwijld een nieuwe installatievergadering georganiseerd zoals bepaald in het tweede lid. Van deze beslissing wordt kennis gegeven overeenkomstig artikel 973, § 2, vijfde lid.

De rechter die het deskundigenonderzoek heeft bevolen of met de controle ervan is belast, zit de installatievergadering voor.

De na afloop van de installatievergadering genomen beslissing vermeldt :

1° de eventuele aanpassing van de opdracht, ingeval partijen het daarover eens zijn;

2° de plaats, de dag, en het uur van de verdere werkzaamheden van de deskundige;

3° de noodzaak voor de deskundige om al dan niet een beroep te doen op technische raadgevers;

4° de raming van de algemene kostprijs van het deskundigenonderzoek, of tenminste de manier waarop de kosten en het ereloon van de deskundige en de eventuele technische raadgevers zullen berekend worden;

5° in voorkomend geval, het bedrag van het voorschot dat moet worden geconsigneerd, de partij of partijen die daartoe gehouden zijn en de termijn waarbinnen de consignatie dient te gebeuren;

6° het redelijk deel van het voorschot dat kan worden vrijgegeven aan de deskundige, de partij of partijen die daartoe gehouden zijn en de termijn waarbinnen de vrijgave van het voorschot dient te gebeuren;

7° de termijn waarbinnen de partijen hun opmerkingen kunnen laten gelden aangaande het voorlopig advies van de deskundige;

8° de termijn voor het neerleggen van het eindverslag.

Bij gebreke van een installatievergadering vermeldt de rechter in zijn beslissing waarbij hij het deskundigenonderzoek beveelt, ten minste de elementen bepaald in 3°, 4°, 5°, 6° en 8°. Hij kan de andere elementen vermelden. De rechter neemt voor de elementen waartoe hij dit nodig acht en voorafgaand aan zijn beslissing contact op met de aan te wijzen deskundige. De kennisgeving van deze beslissing door de griffier gebeurt overeenkomstig artikel 973, § 2, derde lid. ».

Art. 24. In artikel 972bis, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 15 mei 2007, wordt het tweede lid vervangen als volgt :

« De partijen overhandigen ten minste acht dagen voor de installatievergadering en, bij gebreke daarvan, bij de aanvang van de werkzaamheden, een geïnventariseerd dossier met alle relevante stukken aan de deskundige. ».

Art. 25. In artikel 973, § 2, vijfde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de woorden « , weigering van de opdracht door de deskundige of ongewettigde afwezigheid van de deskundige tijdens de installatievergadering » ingevoegd tussen de woorden « verzoek tot vervanging » en de woorden « , gebeurt de kennisgeving ».

Art. 26. In artikel 974, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, wordt het eerste lid vervangen als volgt :

« Alleen de rechter mag de termijn voor het indienen van het eindverslag verlengen. De deskundige kan zich daartoe vóór het verstrijken van die termijn tot de rechter wenden met opgave van de redenen waarom de termijn zou moeten worden verlengd. Van dit verzoek wordt kennis gegeven overeenkomstig artikel 973, § 2, derde lid, behalve aan de verzoekende deskundige. De partijen bezorgen binnen de acht dagen hun eventuele opmerkingen. De rechter kan overeenkomstig artikel 973, § 2, de verschijning van de partijen en de deskundigen gelasten. ».

Art. 27. Artikel 976 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, wordt vervangen als volgt :

« Art. 976. Na afloop van zijn werkzaamheden stuurt de deskundige zijn bevindingen, waarbij hij reeds een voorlopig advies voegt, ter lezing aan de rechter, aan de partijen en aan hun raadslieden. Tenzij de rechter vooraf een termijn heeft vastgesteld, bepaalt de deskundige, rekening houdende met de aard van het geschil, een redelijke termijn waarbinnen de partijen hun opmerkingen moeten maken.

Behoudens andersluidende beslissing van de rechter of door de deskundige in zijn voorlopig advies bedoelde bijzondere omstandigheden, bedraagt die termijn ten minste vijftien dagen. De deskundige ontvangt de opmerkingen van de partijen en van hun technische raadgevers voor het verstrijken van deze termijn. De deskundige houdt geen rekening met de opmerkingen die hij te laat ontvangt. De rechter kan deze ambtshalve uit de debatten weren. Wanneer de deskundige na ontvangst van de opmerkingen van de partijen nieuwe verrichtingen onontbeerlijk acht, verzoekt hij de rechter daarvoor om toestemming overeenkomstig artikel 973, § 2. ».

Art. 28. In artikel 977 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid vervangen als volgt :

« Indien de partijen zich verzoenen, wordt hun overeenkomst schriftelijk vastgelegd. De partijen kunnen handelen overeenkomstig artikel 1043. »;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden « ,de stukken en nota's van de partijen » opgeheven;

3° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende :

« De originele stukken die de partijen aan de deskundige bezorgden, worden hen terugbezorgd. ».

Art. 29. In artikel 978, § 2, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden « ,de stukken en nota's van de partijen » opgeheven;

2° de paragraaf wordt aangevuld met een lid, luidende :

« De originele stukken die de partijen aan de deskundige bezorgden, worden hen terugbezorgd. ».

Art. 30. In artikel 979, § 1, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, wordt het tweede lid vervangen als volgt :

« Indien de partijen hier gezamenlijk en gemotiveerd om verzoeken, moet de rechter de deskundige vervangen. Dit verzoek wordt aan de rechter gericht bij gewone brief en deze doet uitspraak binnen de acht dagen zonder oproeping of verschijning van partijen. De rechter kan daarbij de deskundigen aanwijzen waarover de partijen het eens zijn. Hij kan van de keuze van de partijen enkel afwijken op een met redenen omklede wijze. Van deze beslissing van de rechter wordt kennis gegeven overeenkomstig artikel 973, § 2, vijfde lid. ».

Art. 31. Artikel 985 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, wordt vervangen als volgt :

« Art. 985. De rechter kan de deskundige ter zitting horen. De deskundige, de partijen en hun raadslieden worden ter zitting opgeroepen overeenkomstig artikel 973, § 2, derde lid.

De deskundige mag zich bij het verhoor van stukken bedienen. Indien de deskundige dit nuttig acht, kan hij de partijen of hun raadslieden voor het verhoor een kopie van die documenten bezorgen, of ze ter griffie neerleggen. Deze stukken worden door de deskundige uiterlijk na het verhoor ter griffie neergelegd. De partijen of hun raadslieden kunnen de ter griffie neergelegde stukken raadplegen.

Alvorens hij wordt gehoord, legt de deskundige mondeling de eed af in de volgende bewoordingen :

« Ik zweer dat ik in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk verslag zal doen. »;

of

» Je jure de faire mon rapport en honneur et conscience, avec exactitude et probité. »;

of

« Ich schwöre mein Gutachten auf Ehre und Gewissen, genau und ehrlich abzugeben. »

De verklaringen van de deskundige worden vermeld in een proces-verbaal dat de rechter, de griffier en hijzelf ondertekenen na lezing en eventuele opmerkingen.

Het ereloon en de kosten van de deskundige worden door de rechter onmiddellijk begroot onderaan het proces-verbaal met bevel tot tenuitvoerlegging ten laste van de partij of partijen die hij aanwijst en in de verhouding die hij bepaalt. Deze bedragen zullen in de eindbeslissing als gerechtskosten worden begroot.

Op verzoek van de deskundige of van de partijen kan de rechter hun technische raadgevers horen. Dit gebeurt onder dezelfde voorwaarden zoals bepaald in het eerste, tweede en vierde lid. ».

- Art. 32.** In artikel 986 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :
- 1° het eerste lid wordt vervangen als volgt :
- « De rechter kan een deskundige aanwijzen die aanwezig moet zijn bij een onderzoeksmaatregel die hij heeft bevolen om technische toelichting te verstrekken. De rechter kan eveneens een deskundige aanwijzen om mondeling verslag te doen op de daartoe vastgestelde zitting. De rechter kan deze deskundigen gelasten tijdens hun verhoor stukken over te leggen die dienstig zijn voor de oplossing van het geschil. »;
- 2° het tweede lid wordt aangevuld met de volgende zinnen :
- « Deze stukken worden na de tussenkomst van de deskundige ter griffie neergelegd. De partijen of hun raadsliden kunnen hiervan kennis nemen. ».
- Art. 33.** Artikel 987 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, wordt vervangen als volgt :
- « Art. 987. De rechter kan het voorschot bepalen dat elke partij moet consigneren ter griffie of bij de kredietinstelling die de partijen gezamenlijk hebben gekozen, en de termijn waarbinnen zij aan deze verplichting moet voldoen. De rechter kan deze verplichting niet opleggen aan de partij die overeenkomstig artikel 1017, tweede lid of krachtens een overeenkomst tussen partijen zoals bepaald in artikel 1017, eerste lid, niet in de kosten kan worden verwezen. De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit de nadere regels van de consignatie bepalen.
- Ingeval de aangestelde partij niet tot uitvoering overgaat, kan de meest gereede partij het voorschot in consignatie geven.
- De rechter kan het redelijk deel van het voorschot bepalen dat wordt vrijgegeven teneinde de kosten van de deskundige te dekken. De deskundige die btw-plichtig is, meldt dit aan de rechter die uitdrukkelijk bepaalt of het vrijgegeven bedrag al dan niet vermeerderd moet worden met de btw.
- Zodra het voorschot in consignatie werd gegeven, brengt de door de rechter tot betalen aangewezen partij de deskundige hiervan op de hoogte. De betalende partij bezorgt de deskundige een bewijs van betaling.
- Ingeval de aangestelde partij niet tot uitvoering overgaat, kan de meest gereede partij de deskundige op de hoogte brengen.
- In voorkomend geval stort de griffie of de kredietinstelling het vrijgegeven deel door naar de deskundige. ».
- Art. 34.** In artikel 988, derde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, wordt het woord « omkleedt » vervangen door het woord « omkleed ».
- Art. 35.** In artikel 989 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :
- 1° in het artikel wordt vóór het eerste lid een lid toegevoegd, luidende :
- « Indien een partij niet binnen de termijn consigneert, kan de rechter op verzoek van de meest gereede partij een bevel tot tenuitvoerlegging geven ten belope van het bedrag dat hij vaststelt.
- 2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende :
- « De deskundigen kunnen desgevallend de vervulling van hun opdracht schorsen of uitstellen totdat zij op de hoogte zijn gebracht van de consignatie van het voorschot overeenkomstig artikel 987, vierde lid. ».
- Art. 36.** In artikel 991 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 15 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :
- 1° paragraaf 1 wordt vervangen als volgt :
- « §1. Indien de partijen niet binnen dertig dagen na de neerlegging ter griffie van de gedetailleerde staat overeenkomstig § 2 aan de rechter hebben meegedeeld dat zij het bedrag van het ereloon en de kosten die door de deskundige worden aangerekend, betwisten, wordt dat bedrag door de rechter begroot onderaan op de minuut van de staat en wordt daarvan een bevel tot tenuitvoerlegging gegeven overeenkomstig het akkoord dat de partijen gesloten hebben of tegen de partij of partijen, zoals bepaald voor de consignatie van het voorschot. »;
- 2° paragraaf 2, eerste lid, wordt vervangen als volgt :
- « Indien één of meer partijen binnen de in § 1 bedoelde termijn niet akkoord gaan met de staat van kosten en ereloon en hun standpunt met redenen omkleeden, gelast de rechter, overeenkomstig artikel 973, § 2, de oproeping van de partijen teneinde het bedrag van de kosten en het ereloon te begroten. »;

3° paragraaf 2, derde lid, wordt aangevuld met de volgende zin :

« Hij kan daarbij ook rekening houden met de moeilijkheid en duur van het geleverde werk, de hoedanigheid van de deskundige en de waarde van het geschil. ».

Art. 37. In artikel 991bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 15 mei 2007, wordt het eerste lid vervangen als volgt :

« Na de definitieve begroting nemen de deskundigen het voorschot op ten belope van de hun verschuldigde som, in voorkomend geval na voorlegging van de begroting aan de kredietinstelling. Het eventuele saldo wordt door de griffier ambtshalve of door de kredietinstelling na voorlegging van de begroting aan de partijen terugbetaald in verhouding tot de bedragen die zij in consignatie moesten geven en die zij ook daadwerkelijk hebben geconsigneerd. ».